

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.38.101/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke;
Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró;
Dr. Hajnal Péter bíró

A felperes: Felperes1
Cím2

A felperes képviselője: Felperesi képviselő
Cím4
ügyintéző: dr. Gajdán István ügyvéd)

Az I. rendű alperes: Vas Megyei Kormányhivatal
Cím1

Az I. rendű alperes képviselője: I. rendű alperesi képviselő

A II. rendű alperes: Alperes2
Cím8

A II. rendű alperes képviselője: II. rendű alperesi képviselő
Cím7
ügyintéző: dr. Bátonyi Richárd ügyvéd)

A per tárgya: kisajátítással összefüggő járulékos költség megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a II. rendű alperes 40. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Győri Törvényszék 8.K.700.019/2020/39. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és a fia, Személy1 1/2-1/2 arányú tulajdonát képező Helység „rét” művelési ágú, 2 ha 4.324 m² nagyságú Ingatlan1 ingatlan tekintetében az I. rendű alperes - a II. rendű alperes kérelmére eljárva - a 2018. február 15. napján kelt VA/HF01/129-8/2018. számú határozatával részleges kisajátításról rendelkezett, abból - a kisajátítást követően Hrsz.1 és Hrsz.2 hrsz. alatt nyilvántartott - mindösszesen 1.256 m² nagyságú területet sajátított ki, míg a 17.416 m² nagyságú Hrsz.3 hrsz. alatti és az 5.652 m² nagyságú Hrsz.4 hrsz. alatti ingatlanok a felperes és a fia tulajdonában maradtak. Az I. rendű alperes a felperes és a fia számára külön-külön 251.563 Ft – 251.563 Ft kártalanítási összegről rendelkezett. A közigazgatási határozat 2018. február 22. napján jogerőre emelkedett, a kártalanítási összeg megfizetésre került, a kisajátított ingatlanok birtokba adása 2018. április 16. napján megvalósult.

[2] A felperes 2018. június 18. napján a kisajátítással közvetlenül összefüggő járulékos költségek megállapítása, üzemátszervezési és egyéb költségek címén felmerült egyéb, indokolt és igazolt költségek megtérítése iránti kérelmet nyújtott be az I. rendű alperesnél. A kérelmet azzal indokolta, hogy a Helység Ingatlan1 ingatlanon található Park1 a Kft.1 (a továbbiakban: Kft.) családi vállalkozás keretei között üzemelteti. A Kft. tulajdonában van Szám1 egyedből álló védett Megnevezés1 ménes, amely állományra tekintettel több pályázatban is részt vesz. A kisajátítás előtt a lovak tartástechnológiája természetes tartás, futóistálló szabadtartás volt, azonban a kisajátítás miatt a lovak elhelyezésére szolgáló terület megváltozott, amely jelentősen korlátozza az addigi legeltetési gyakorlatot. Az 5 hektár nagyságú terület kiesése miatt a lovakat istállózni kell legalább 3 évig, az Azonosítószám híd építése ideje alatt. Az istállózó ló tartás miatt egy trágyatároló megépítése is szükségessé vált,

amelynek elhelyezése a saját ingatlanán a Patak1 vízvédelme és a domborzati viszonyok miatt nehézségbe ütközik, azért ahhoz a szomszédos, Helység Hrsz.5 ingatlan megvásárlása szükséges, ezért kérte 3.000.000 Ft vételár és 270.000 Ft ügyvédi és átírási költség megtérítését. Az eljárás során csatolta a 2018. november 15. napján kelt ingatlan adásvételi előszerződést. Előadta továbbá, hogy lényeges értékcsökkenés következett be a legeltetés lehetőségének megszűnése miatt is, ezen költségek igazolására számlákat csatolt.

[3] Az I. rendű alperes a járulékos költségigénnyel kapcsolatban szakértői bizonyítást folytatott. A szakvélemény rögzítette többek között, hogy a lovak legeltetésére, elhelyezésére használt földek a panziótól északi irányban 14,8964 hektáron terülnek el. Az északi részen található Ingatlan1 területből kisajátították a Hrsz.1-9 hrsz. részeket, a kisajátítás kelet-nyugati iránya keresztülszeli a legeltetésre használt területeket, korlátozza a kisajátított területrészekről északra fekvő legelők használatát. A legeltetés átszervezése plusz feladatokat, beruházást és eszközöket, takarmányt igényel. A szakértői vélemény szerint 2021. I. negyedévi befejezés esetén 7.350.000 Ft járulékos költség megtérítése indokolt, továbbá a korlátozások miatti területhiány kiegészítésének érdekében javasolta a Helység Hrsz.5 szomszédos belterületi ingatlan megvásárlásának segítségét 3.000.000 Ft értékig.

[4] Az I. rendű alperes a 2019. január 24. napján kelt VA/HF01/15-5/2019. számú határozatával a felperes kérelmének részben helyt adott, járulékos költség jogcímen bruttó 7.350.000 Ft kártalanítást állapított meg, az ezt meghaladó követelést elutasította. A szakértői vélemény és a becsatolt számlák alapján az alábbi kártalanítási összegek vonatkozásában állapította meg, hogy a kisajátított ingatlannal közvetlen okozati összefüggésben állnak:

[5] Az új ingatlan megvásárlása és az ezzel kapcsolatos ügyvédi munkadíj felmerülése tárgyában az I. rendű alperes úgy értékelte, hogy az nem függ össze a kisajátítási eljárással, mivel nem lett volna szükség más ingatlan megvásárlására, a bírósági gyakorlat nem tartja megállapíthatónak ezen a jogcímen járulékos költség megállapítását, ezért az erre vonatkozó igényt el kellett utasítani. Rögzítette továbbá, hogy az üzemtámszervezési költség 2021. I. negyedév végéig állapítható meg, tekintettel az eljárás alapját képező projekt befejezésére.

A kereseti kérelem, az I. rendű és a II. rendű alperes védekezése

[6] A felperes keresetében vitatta az I. rendű alperes határozatának a jogszerűségét, kérte annak megváltoztatását akként, hogy a részére járulékos költségként megállapított 7.350.000 Ft összeget a bíróság emelje fel 4.330.000 Ft összeggel, amelyből 3.000.000 Ft ingatlanvásárlás trágyatároló elhelyezése céljából, 830.000 Ft a takarmányozás, élőmunka ráfordítás (bővítés), istállótrágya szállítás és szórás költsége, valamint 500.000 Ft az üzemtámszervezés költsége. E két utóbbi tétel megtérítését azért tartja indokoltnak, mert az I. rendű alperes 2021. I. negyedév végéig számolt, azonban az építési beruházás hátrányos következményei várhatóan 2022. I. negyedév végéig állnak fenn. Álláspontja szerint az I. rendű alperes határozata sérti a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a

továbbiakban: Kstv.) 21/A. § (1) bekezdés b) pontjának második fordulátát, mivel elutasította az üzemátszervezés jogcímén az új ingatlan vételárra vonatkozó megtérítési igényét, továbbá sérti a Kstv. 21/A. § (1) bekezdés c) pontját, mivel a plusz időszakra, a 2022. I. negyedévre vonatkozó, a kisajátítással okozott károk kiküszöbölése érdekében további költségekkel kapcsolatos igényét elutasította. Kifejtette, hogy nem a kisajátítással megszerzett ingatlan helyett történő másik ingatlan vásárlásáról, hanem a kisajátítással érintett mezőgazdasági vállalkozónál üzemátszervezési célból felmerülő plusz költségről van szó, továbbá, hogy a trágyatároló szükségszerű létrehozása, másik ingatlanon történő elhelyezése és a kisajátítás között egyértelmű ok-okozati összefüggés állapítható meg, amelyet az alapszakvélemény is alátámasztott.

[7] Az I. rendű alperes a védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint következetes a bírói gyakorlat abban, hogy az új ingatlan vásárlásával kapcsolatos költségek nem tekinthetők a kisajátítással szoros összefüggésben lévőknek. Előadta, hogy mindösszesen 1.256 m² külterületi ingatlan kisajátítására került sor, ezért megalapozatlan tartja ehhez képest több mint négyszeres alapterületű belterületi felépítménnyel rendelkező ingatlan megvásárlását, ezzel egyértelműen jogalap nélkül gazdagodna a felperes. Hivatkozott arra, hogy a Kstv. 9. § (1) bekezdése szerint a kisajátított ingatlan tulajdonosát a tulajdonjoga elvonásáért illeti meg a kártalanítás, ebből következően a kisajátított ingatlan helyébe lépő ingatlan vételára nem tartozik a kártalanítás körébe, különösen nem az eljárásbeli mértékben. Utalt továbbá a Kstv. 21/A. § (2) bekezdésére, amely kőgensen kimondja, hogy a költségek felmerülésének időpontja nem lehet későbbi, mint a kisajátított ingatlan birtokba bocsátását követő 6 hónap, ugyanakkor a 2018. április 16-ai birtokbaadáshoz képest a felperes 2018. november 15. napján csatolt előszerződést, míg végleges adásvételi szerződést a határozathozatal napjáig nem nyújtott be. Rámutatott, hogy a Kstv. értelmében a járulékos költség a kisajátított ingatlanon lévő üzemátszervezéshez kell, hogy kapcsolódjon, azonban jelen esetben az üzemátszervezés nem kimondottan a kisajátított ingatlanhoz kapcsolódik, hanem az egész birtoktestre vonatkozik. E körben kérte részítélet meghozatalát.

[8] A II. rendű alperes a védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Hivatkozott a Kstv. 21/A. §-a tekintetében kialakult következetes bírói gyakorlatra, miszerint az új ingatlan vásárlásával felmerült költségek nem tekinthetők a kisajátítással szoros összefüggésben lévőknek. Álláspontja szerint a visszamaradó területekben a kisajátítással okozott értékcsökkenés ellenértékét a kisajátítási határozat alapján megfizette a felperes részére. Osztotta az I. rendű alperes álláspontját, miszerint megalapozatlan és a jogalap nélküli gazdagodás körébe esne a kisajátított területhez képest több mint négyszeres nagyságú, belterületi felépítményes ingatlan megvásárlásával kapcsolatos költségigény. Kiemelte, hogy a trágyatároló alapterülete nem akkora, mint a megvásárolni kívánt ingatlan, annak csak egy részére kíván a felperes trágyatárolót építeni. Ezáltal álláspontja szerint nemcsak jogalap nélküli, de eltúlzott is, hogy a felperes egy egész belterületi ingatlan vételárának megtérítését kívánja járulékos költségként elszámolni. Hivatkozott a Kstv. 31/A. § (2) bekezdésére, amely alapján a költségek felmerülésének időpontja nem lehet későbbi, mint a kisajátított ingatlan birtokba bocsátását követő hatodik hónap.

Az elsőfokú ítélet

[9] A Győri Törvényszék a 2021. szeptember 1. napján meghozott 8.K.700.019/2020/39. számú ítéletében a keresetet részben alaposnak értékelte, az I. rendű alperes határozatát a kisajátítási eljárással közvetlenül összefüggő üzemátszervezés és egyéb költség jogcímen megállapított kártalanítás összegére vonatkozó részében megváltoztatta és a felperesnek járó kártalanítást 10.350.000 Ft összegben állapította meg. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 3.000.000 Ft többlet-kártalanítást.

[10] A jogerős ítéletet hozó bíróság a perben szakértői bizonyítást folytatott, a szakvélemény, annak kiegészítése, illetve a szakértői testület tárgyaláson tett nyilatkozata alapján megállapításként az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a II. rendű alperes által kezdeményezett kisajátítással okozati összefüggésben a felperes üzemátszervezésre kényszerült, legelő lótartásról istállózó állattartásra kellett áttérnie. A lovak legeltetésére, elhelyezésére használt földek 14,8964 hektáron terülnek el. Az északi részen található a kisajátítással érintett Ingatlan1 terület, amelyből a kisajátított terület összesen 1.256 m² nagyságú. Ez a kisajátítás kelet-nyugati irányban keresztülsele a legeltetésre használt területeket, valamint korlátozza a kisajátított területrészekről északra fekvő legelők használatát. Ennek következményeként kellett a felperesnek időlegesen áttérnie a legeltetéses állattartásról a részben istállózó tartásra. Emiatt a lovak istállóban töltött napjainak száma - ezért az istállótrágya mennyisége is - megnövekedett, így a legeltetés átszervezése plusz feladatokat, beruházást, eszközöket és takarmányt igényel. Erre figyelemmel szükségessé vált egy trágyatároló létesítése is, amelyre korábban, a legeltető lótartás során nem volt szükség. A jogerős ítéletet hozó bíróság álláspontja szerint a fenti indokok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a trágyatároló létesítése, mint üzemátszervezés a kisajátítással közvetlenül összefüggésben merült fel. Az üzemátszervezés szükségességét a felek nem vitatták. A szakvélemény adatai alapján megállapítható volt továbbá, hogy a kisajátítás miatti korlátozások következtében a felperes részéről a trágyatároló létesítésére alkalmas terület körében hiány lépett fel, ugyanis a szakértői testület egyértelműen kifejtette, hogy a felperes érdekeltiségebe tartozó birtoktesten különböző indokok alapján (Patak1 közelsége, domborzati viszonyok, az istállótól való nagy távolság) nincs trágyatárolásra alkalmas terület. A peres felek a vizsgált területek alkalmassága körében tett szakértői megállapításokat nem vitatták, a jogerős ítéletet hozó bíróság álláspontja szerint a szakértői testület megállapításait adatokkal kellő mértékben alátámasztotta, kétely nem merült fel a megalapozottságát illetően, így azt vette alapul az ítélet meghozatalánál.

[11] Az ítélet indokolásában rámutatott arra, hogy az I. rendű alperes a Kstv. 21/A. § (1) bekezdésének téves jogértelmezése folytán utasította el a perbeli új ingatlan vételárával kapcsolatos igényt, ugyanis nem vizsgálta, hogy a trágyatároló létesítése miatti ingatlanvásárlás a kisajátítás következtében kényszerű üzemátszervezés miatt vált szükségessé. Rögzítette, hogy a felperes relatíve kis terület kisajátításával kényszerült arra, hogy egy működő gazdasági módszert (legeltetéses lótartás) több év időtartamra feladjon. Jelen esetben nem annak volt jelentősége, hogy mekkora a kisajátított terület nagysága, illetve hogy végleges, vagy csak időleges állapotról van szó, hanem annak, hogy a kisajátítás miatt a felperesnek a kényszerű trágyakezeléshez szükséges területet pótolnia kellett. Rámutatott, hogy a trágyatárolásra alkalmas ingatlant kizárólag egészként lehetett megvásárolni, a

szakértő által meghatározott 25 m² ingatlanrész önállóan történő megszerzésére nem volt lehetőség és ez a felperestől sem volt elvárható, mivel ésszerűtlen és nem életszerű kritérium, emellett a vásárlás előtt eleve nem jogosult intézkedni az ingatlan megosztása tárgyában. Hangsúlyozta, hogy a felperes a kisajátítás miatt került abba a helyzetbe, hogy kénytelen volt a szomszédos perbeli ingatlant megvásárolni. Minderre figyelemmel a perbeli ingatlan 3.000.000 Ft összegű vételárára, mint járulékos költségre vonatkozó igényt alaposnak értékelte. Az alperesek által hivatkozott, a kisajátítás miatti új ingatlan megvásárlásával kapcsolatos bírói gyakorlat körében utalt arra, hogy egy új ingatlan megvásárlásának körülményei, a kisajátítással kapcsolatos közvetlen ok-okozati összefüggését, ezzel kapcsolatos üzemátszervezés szükségességét minden ügyben külön-külön kell vizsgálni, és a feltárt tényeket, körülményeket egyedileg kell értékelni.

[12] A 2022 I. negyedévig fennálló többletigényt nem tartotta alaposnak, mivel a beruházási időszak négy évig történő elhúzódását a felperes feltételezésekre alapította, azt hitelt érdemlő módon nem bizonyította.

A felülvizsgálati kérelem

[13] A jogerős ítélettel szemben a II. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Kstv. 21/A. §-ában foglaltak megsértésére és a Kúria ítélezési gyakorlatával való ellentétre hivatkozva a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Befogadási okként a Kp. 118. § (1) bekezdés d) és b) pontját nevesítette, mivel álláspontja szerint a jogerős ítélet a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezést tartalmaz, továbbá a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű infrastruktúra-beruházásokhoz fűződő társadalmi érdekek jelentősége is indokolja a befogadást. A felülvizsgálati kérelemben eltérő gyakorlatként a BH1979. 316. számú, a BH2011. 320. számú, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.37.966/2010/6. számú és a Kúria Kfv.37.383/2011/8. számú - kisajátítási ügyben hozott - határozatokra hivatkozott, továbbá idézte a Kstv. 21/A. §-a szerinti szabályozást, az ahhoz fűzött indokolást, amelyhez kapcsolódva hangsúlyozta, hogy azt a Kúria kisajátítási joggyakorlat-elemző csoportjának 2014.E1.II.F.1/7. számú összefoglaló véleménye is átvette.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha:

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
 - aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
 - ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[17] A Kúria a befogadhatóság vizsgálata során a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértésről nem foglalhat állást, arra kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatban van lehetősége.

[18] A II. rendű alperes által konkrétan megjelölt befogadási okok, így a Kp. 118. § (1) bekezdés d) és b) pontja a Kp. 2020. március 31. napjáig hatályos rendelkezésében jelentek meg a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott módon, az (1) bekezdés d) pontja a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezést, az (1) bekezdés b) pontja pedig a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőségét szabályozta befogadási okként. E két okot a Kp. hatályos rendelkezése a 118. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontjában szabályozza, így a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát a Kúria ezen jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálta. A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett befogadási okokra utalással a Kúria a következőket emeli ki.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés esetében a rendkívüli perorvoslat iránti kérelemben állított jogszabálysértés felülvizsgálatára akkor kerülhet sor, ha a kérelmező a „Kúria által közzétett” eseti döntésre hivatkozik, amelytől a perorvoslattal támadott ítéleti rendelkezés eltér. A Bírósági Határozatok Gyűjteménye a <https://birosag.hu/birosagi-hatarozatok-gyujtemenye> webhelyen található.

[20] A Kúria megállapította, hogy a II. rendű alperes által hivatkozott bírósági határozatok és a felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállásások és az azzal összefüggésben felmerült jogkérdés azonossága nem áll fenn. Valamennyi hivatkozott

határozat magában foglalja kisajátítási eljárással összefüggésben a kártalanítási összeg vitatását, azonban egyiknek sem képezi a tárgyát a jelen ügyben vitatott jogkérdés, miszerint a kisajátítással összefüggésben szükségszerűen bekövetkező állattartási mód megváltoztatásával felmerülő feladat ellátásának költsége, mint járulékos költség üzemátszervezési költségként tekinthető-e. A hivatkozott határozatokban a kártalanítási összeget más-más okból vitatták, ezáltal a jogkérdés lényege eltér.

[21] A BH1979. 316. számú határozat tényállása szerint kártalanítási összegként egy olyan kisajátított ingatlan értékét kapták meg, amelyen a szóban forgó műhely állt, a kisajátítás következtében a műhelyt kellett áttelepíteni. Annak kapcsán állapította meg a bíróság, hogy a kártalanítás összege a kisajátított ingatlan értéke, nem pedig az újraelőállítás költsége. Azaz akár másik ingatlant vásárolnak, akár új műhelyt építenek a kártalanítási összegben, az új műhely átalakítási és építési költsége nem ítélt meg üzemátszervezési költség címén. A hivatkozott esetben nem a termelési mód/technológia szükségszerű változása miatt, hanem a kisajátított ingatlan helyett vásároltak másik ingatlant, ennek vételára nem ítélt meg üzemátszervezési költségként, ebben a bírói gyakorlat egységes és következetes. Jelen perbeli eset azonban ettől eltérő, ugyanis a vásárolt ingatlan nem a kisajátított ingatlan(rész) helyébe lép, hanem a kisajátítás folytán szükséges eltérő állattartási módra való áttérés miatt felmerülő, az előző tartási módhoz képest új feladat ellátása és annak költsége merült fel járulékos költségként, mint üzemátszervezési költség. Ezzel összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy a II. rendű alperes által a BH1979. 316. számú határozatból hivatkozott indokolás azt is tartalmazza (felülvizsgálati kérelem 5. oldal), hogy „Az üzemátszervezés költségein a kisajátítás miatt felmerült, a termelés módját, méreteit, a foglalkoztatott dolgozók létszámát stb. érintő átszervezés költségeit kell érteni.” Az indokolás idézett szövegrészében megjelenő, a termelési módot érintő változásnak feleltethető meg az állattartási mód szükségszerű megváltoztatása, tehát a BH1979. 316. számú határozattal való ellentét nem áll fenn, annak indokolása, amely a termelési mód változásából eredő költséget üzemátszervezési költségként minősíti, éppen a jelen felülvizsgálati kérelem tárgyát képező jogerős ítélet rendelkezését támasztja alá.

[22] A II. rendű alperes által hivatkozott BH2011. 320. számú határozat szintén a jelen perbelitől eltérő tényállású és részleteiben eltérő kérdést vitató ügyben született. Lényegi megállapítása, hogy a kisajátítás következtében lebontandó épület, épületrész értékét a forgalmi érték és a visszamaradó terület értékcsökkenésének meghatározása során kell figyelembe venni. Az indokolás kiterjed a fennálló épület visszapótlásának költségére is. Az állattartási mód - vagy általánosabban a termelési mód - megváltozásának költségére vonatkozó megállapításokat a hivatkozott határozat nem tartalmaz, a kártalanítási összeg tartalmi elemei más okból vitatottak, a jogkérdés nem azonos.

[23] A Kúria a Legfelsőbb Bíróság Kfv.37.966/2010/6. számú határozatára alapított érvelést sem értékelte befogadási okot megalapozó hivatkozásként, mivel az az üzemátszervezési, üzemáttelepítési és költözködési költségek körén kívül esőként a kisajátítás által okozott további kárt, a termelés-kiesést, valamint a tevékenység szünetelésből adódó bevétel-kiesést, többletköltségeket és egyéb fizetési kötelezettségeket nevesíti, amelybe az állattartási mód szükségszerű megváltoztatásának költségei (a BH1979. 316. számú határozat

indokolásában nevesített termelési módot érintő változás miatt felmerült költségek) nem tartoznak bele.

[24] A Kfv.37.383/2011/8. számú határozattal összefüggésben sem állapítható meg a vitatott jogkérdés azonossága, mivel az nem a Kstv. 21/A. §-a szerinti járulékos költségre, hanem a Kstv. 18-20. §-a szerinti, a kisajátítással összefüggő értékvesztésre és a kisajátítással kapcsolatos költségre vonatkozik, az ott tett megállapítások (az elmaradt haszon, a többlet-takarmánnyal való pótlás többletköltsége, az állatok gyarapodásánál várható veszteség) nem érintik az üzemátszervezéssel kapcsolatos járulékos költségek körét.

[25] A Kstv. 21/A. §-ához kapcsolódó indokolás, miként a II. rendű alperes által hivatkozott határozat (BH1979. 316.) és a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának 2014.E1.II.F.1/7. számú összefoglaló véleménye is tartalmazza, hogy az új ingatlan vásárlásával, az ezzel összefüggően ügyvéd igénybevételevel felmerülő költségek nem tekinthetők a kisajátítással szoros összefüggésben lévőnek. A Kúria hangsúlyozza, hogy az új ingatlan mind a Kstv. indokolásában, mind a bírósági határozatokban a kisajátított ingatlan helyett vásárolt új ingatlant jelenti, ami nem azonos azzal az esetkörrel, amikor a termelési mód - jelen esetben állattartási mód - kisajátítással összefüggésben szükségszerű változása új feladat ellátását indokolja. A II. rendű alperes által hivatkozott bírósági határozatoktól való eltérés nem áll fenn, így ez nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[26] A társadalmi jelentőség körében a II. rendű alperes helytállóan mutatott rá a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű infrastruktúra-beruházásokhoz fűződő társadalmi érdek jelentőségére, azonban a vitatott kérdés nem a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű infrastruktúra-beruházással, hanem a kártalanítás tartalmi elemeivel kapcsolatos, amely jelen esetben az állattartási mód szükségszerű megváltoztatásából fakad, ez utóbbi pedig - gyakoriságát és tartalmát tekintve - nem érinti a társadalom széles körét.

[27] A Kúria megállapította, hogy a törvényszék a többlet-kártalanítás feltételeinek fennállását érdemben megvizsgálta, annak megállapítását ítéletében részletesen megindokolta. A Kúria e körben nem észlelte azt, hogy a jogerős ítélet a II. rendű alperes által hivatkozott, közzétett bírósági határozattól eltérne, továbbá a kártalanítási összeg tartalmi elemére vonatkozó vitatott kérdést nem értékelte társadalmi jelentőségűnek.

[28] A fentiekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

Záró rész

[29] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[31] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2021. december 9.

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke; Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró; Dr. Hajnal Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül: